

SUOMEN
VÄLINEHUOLTAJA
YHDISTYS RY

TIEDOSTAVA VÄLINEHUOLTO
– edellytys onnistumisiin

Välinehuoltajat toimivat mm. välinehuolto-keskuksissa, laboratorioissa, sairaaloissa, terveyskeskuksissa, lääkäriasemilla ja hammashoitoloissa. Lisäksi työpaikkoja on elintarviketeollisuudessa ja muissa kliinissä toimintaympäristöissä kuten eläinlääkäriasemilla. Alan työtehtäviin kuuluu tutkimuksissa ja toimenpiteissä käytettävien välineiden ja instrumenttien puhdistaminen, desinfiointi, pakkaaminen ja sterilointi sekä välineiden varastointi ja jakelu asiakkaille. Työhön sisältyy myös erilaisten välinehuoltoprosessiin kuuluvien laitteiden (kuumasaumajäähdyttimet, pesu- ja desinfiointikoneet, sterilointilaitteet) käyttö ja toimintakunnon ylläpitäminen.

MITÄ ON VÄLINEHUOLTO?

Ammattitaitoisesti toteutetun välinehuollon avulla torjutaan hoitoon liittyviä infektioita ja suojataan sekä potilaita että henkilöstöä tartuntataudeilta.

Välinehuolto tuottaa terveydenhuollon organisaatioiden tarpeisiin huollettuja ja toimintavarmoja hoitovälineitä sekä instrumentteja ja laboratoriovälineitä. Välinehuoltopalveluihin kuuluu tuotteiden oikea-aikainen toimitus ja hankinta sekä niiden jatkuva laadun kehittäminen ja valvonta.

Välinehuoltaja huolehtii, että tutkimuksissa ja hoidoissa tarvittavat kirurgiset instrumentit, välineet ja laitteet ovat huollettuja ja että ne täyttävät

puhtauden, aseptiikan ja toimintakunnon osalta asetetut vaatimukset. Laboratorioissa välinehuoltajan tehtäviin kuuluvat laboratoriovälineiden pesu, desinfiointi ja sterilointi.

Välinehuoltajan työ on välillistä potilaan tai asiakkaan hyvinvoinnista huolehtimista.

Ilman välinehuoltoa ei
yksikään leikkaus voisi
sairaalassa alkaa.

IndiCal VALIDOINNIN ASiantuntija

Indicalin ainutlaatuinen validointipalvelu
– yhdellä käynnillä potilaan parhaaksi.

+358 44 5301 282 | marko.salokanto@indical.fi | www.indical.fi

HÖYRYSTERILOINTI | PESU- JA DESINFEKTIO | SAUMAUS JA PAKKAUS | VEDENKÄSITTELY | ENDOSKOOPPIEN HYGIENIA

VÄLINEHUOLLON PROSESSI

VARASTOINTI JA KULJETUS

Välineiden kuljetus
välinehuollosta asiakkaille.

Välineiden kuljetus
asiakkailta välinehuoltoon.

STERILOINTI

Välineiden varastointi ja
toimittaminen.

Sterilointi ja steriloinnin
valvonta.

VÄLINE- HUOLTO- PROSESSI

PESU, DESINFIOINTI JA KUIVAAMINEN

Välineiden vastaanotto
ja lajittelu.

PAKKAAMINEN

Välineiden pakkaaminen.

Välineiden puhtauden ja
kunnon tarkastus
sekä huoltaminen.

Välinehuoltokeskuksen hallintainnovaatio pelastaa ihmishenkiä

Kokemukseemme perustuen ja innovaation avulla luomme välinehuoltokeskuksen hallintaratkaisuja ja -palveluja, jotka mahdollistavat täyden jäljitettävyyden, helppokäyttöisyyden ja kustannustehokkaan työnkulun parhaalla mahdollisella tavalla.

Mikä tärkeintä, autamme terveydenhuoltoa parantamaan hoidon turvallisuutta ja laatua. Sinä ja tiimisi välinehuollossa olette mukana pelastamassa ihmishenkiä, kun instrumentit ovat varmasti steriloituja – **A Circle for Life.**

www.getinge.com/circle

Getinge Finland Oy

Riihitontuntie 7C
02200 Espoo
Finland

+358 (0) 9 6824 120
getinge.finland@getinge.com

GETINGE

VÄLINEHUOLTO SUURESSA SAIRAALASSA

Välinehuollolla on valtava merkitys sairaalan tehokkaaseen toimintaan.

”Välinehuolto on sairaalan sydän, vaikka se voikin kuulostaa kliseeltä”, toteaa Päivi Roos – Turun yliopistollisen keskussairaalan välinehuoltaja.

Suuressa sairaalassa potilaan eteen tehdään moniammatillista tiimityötä, jossa välinehuollolla on kriittinen osa. Ilman välinehuoltoa muut ammattilaiset eivät saisi käyttöönsä oikeaan aikaan oikeita, steriilejä välineitä. Roos on valmistunut välinehuoltajaksi vuonna 2004. Vuosien aikana toiminta on kehittynyt valtavasti. Välinehuollon tarpeisiin on räätälöity muun muassa edistyksellisiä IT-ratkaisuja.

”Meillä Turussa on käytössämme Gemini-tietojärjestelmä, joka auttaa hallitsemaan välineiden kierron koko elinkaarta”, Roos kertoo. ”Järjestelmä parantaa potilasturvallisuutta ja tehostaa toimintaa.”

Lisäksi Tyksin välinehuollossa on kaksi robottia, jotka on ohjelmoitu huolehtimaan muun muassa raskaimista nostotehtävistä.

Satoja välinekokonaisuuksia, tuhansia instrumentteja

Turun yliopistollisen keskussairaalan välinehuolto palvelee yhteensä 130 asiakasta. Valtaosa on sairaanhoitopiiriin sisäisiä asiakkuuksia, kuten vuode- ja leikkausosastoja, poliklinikoita ja laboratorioita. Leikkaussaleja Tyksin kantasairaalassa on yhteensä 36. ”Välinehuoltajat työskentelevät kolmessa vuorossa, ja etenkin leikkaussalit työllistävät meitä arkisin vuorokauden ympäri”, Roos kertoo.

Erilaisia leikkauksia varten on rakennettu 970 erilaista leikkauskoria. Niissä on yksittäin pakatut instrumentit esimerkiksi sydänleikkausta, korvan toimenpidettä tai nilkkaoperaatiota varten. Gemini-järjestelmästä saa yksityiskohtaiset tiedot korien kokoamista varten. Olisi mahdotonta muistaa jokainen instrumentti ulkoa.

Koreihin pakataan muun muassa kirurgisesta teräksestä ja titaanista valmistettuja pihtejä, saksia, atuloita, liuoskuppeja, ruuvaussettejä, implantteja ja satoja muita instrumentteja. Joskus niistä on käytetty lempinimiä, mutta etenkin yliopistollisessa sairaalassa kaikkia pyritään nykyään kutsumaan virallisilla, yleispätevillä nimillä.

Välineiden kiertokulku

Leikkausoperaation päätyttyä leikkausosastolla vuorossa oleva välinehuoltaja lähettää kärryn tasonostimella huoltoa varten. Lähetit tuovat likaisia kärryjä välinehuoltoon, joka sijaitsee T-sairaalan alakerrassa. Kori sisältöineen kirjataan järjestelmään ja ohjataan pesuun. T-sairaalassa on useita automatisoituja pesukoneita, joiden läpi kulkee koko ajan erilaisia välineitä. Kehittyneen tekniikan avulla tiedetään jatkuvasti, minkälaisia instrumentteja koneessa milloinkin on,

**Automatiikka on valjastettu
välinehuoltajien avuksi. Robotti
huolehtii muun muassa
raskaimmista nostotehtävistä.**

ja minkäläisissä lämpötiloissa ja minkälaisilla aineilla ne tulee käsitellä. Pääsääntöisesti lämpötila on desinfektiota varten 92 astetta. Pesuohjelmiin kuuluu myös välineiden kuivaus, minkä jälkeen pakkaaja kokoaa korin ja tarkastaa samalla, että instrumentit ovat puhtaita, ehjiä ja kunnossa. Seuraavaksi instrumentit ohjataan höyrysterilointiin, joka suoritetaan 134 tai 121 asteessa, materiaalista riippuen. Lisäksi tehdään matalalämpöplasmasterilointi herkimmille välineille, jotka eivät kestä korkeaa lämpötilaa. Puhdistetut ja tarkastetut instrumentit suljetaan pakkauksiin ja sinetöidään, minkä jälkeen kori steriloidaan ja varastoidaan käyttöä varten. Kaikki instrumentit ja välineet on asiakkaiden omaisuutta ja ne lähetetään asiakkaiden omiin varastoihin.

”Lähetit tuovat meille kärryittäin likaisia instrumentteja useasti päivässä”, Roos kertoo. ”Myös kärryt puhdistetaan ja desinfioidaan samalla kuin instrumentitkin.”

Lähettien avulla myös puhtailla instrumenteilla varustetut korit saadaan omille paikoilleen. Usein instrumentteja tarvitaan uudelleen nopeasti, ja huollon läpimenoaika on korkeintaan 24 tuntia. Välinehuoltajat tekevät tehokasta työtä, ja tarvittaessa korit ovat taas käytössä vain 9 tunnissa.

T-sairaalassa työskentelee tällä hetkellä lähes 40 välinehuoltajaa, jotka kaikki osaavat työn jokaisen vaiheen. Kaikilla on sama koulutus ja vankka ammattitaito. Kokeneet konkarit hallitsevat rutiinit, uudet tuovat mukanaan uutta tietoa.

”Meillä on kiertävät työpisteet, ja vaihdamme paikkaa joka päivä”, Roos kertoo. ”Tämä tekee työstä monipuolista ja helpottaa työn sujumista, kun kaikki hallitsevat välinehuollon kokonaisuuden. Autamme toinen toisiamme ja aina paikalla on joku, jolta voi kysyä.”

**Terveys-
huollon
asiantunteva
kumppani**

MEDIQ

HARVA TIETÄÄ, MITÄ VÄLINEHUOLTAJA TEKEE

Välinehuoltajan työssä yksikään päivä ei ole samanlainen, kaikkea voi tapahtua.

Enni Hellberg valmistui välinehuoltajaksi Turun ammatti-instituutista vuonna 2017.

”Ennen opintoja työskentelin ravintola-alalla ja olin jo pitkään harkinnut alan vaihtamista”, Hellberg kertoo.

”Olin tutustunut opintotarjontaan, ja välinehuoltajan koulutus vaikutti mielenkiintoiselta.”

Ennen opintoja Hellbergille ei kuitenkaan ollut selvää, mitä välinehuoltaja todellisuudessa tekee. Verkosta ei löydy ammatista kovinkaan paljon tietoa. Samaa tietämättömyyttä kohtaa myös siviilissä.

”Yleensä ihmiset sekoittavat välinehuollon ja apuvälineet”, Hellberg kertoo. ”Yleisesti luullaan, että välinehuoltaja työskentelee esimerkiksi pyörätuolien parissa.”

Kaksivuotisten opintojen aikana Hellberg oppi muun muassa aseptiikkaa ja infektioiden torjuntaa. Myös perusinstrumenttien tunnistus oli tärkeä osa opintojen alkutaivalta. Teoriassa opiskeltiin lisäksi pesuaineiden käyttäytymistä sekä pesukoneiden ja autoklaavien toimintaa. Opinnot antoivat Hellbergille hyvän

Enni Hellberg jätti ravintola-alan taakseen ja opiskeli välinehuoltajaksi. Valinta on ollut oikea.

teoriapohjan, mutta vasta harjoittelujakso Turun yliopistollisessa keskussairaalassa näytti, mistä todella on kysymys. Työ on hektistä, monipuolista ja mielenkiintoista. Hellberg toivookin, että tietoisuus välinehuollon roolista lisääntyisi sekä yleisesti että sairaalan sisällä.

Hellberg on työskennellyt Tyksissä valmistumisestaan lähtien. Jokainen päivä erilainen. Tehtävät vaihtuvat päivittäin riippuen siitä, missä pisteessä työskennellään.

”Välinehuoltokeskuksessa meillä on pesu, pakkaamo ja steriilivarasto”, Hellberg kertoo. ”Lisäksi työskentelemme leikkausosastolla.”

Aamuvuorossa pestään pesukoneet, autoklaavit ja kuivaustunnelit. Eri pisteissä steriloidaan, huolletaan, huolehditaan logistiikasta ja käsitellään vaunuittain välineitä. Hellberg kertoo viihtyvänsä etenkin pesupuolella, ja myös leikkausosaston vuoroissa on mukavaa vipinää.

Oikea valinta

Hellberg on tyytyväinen, että valitsi ammatikseen juuri välinehuoltajan työn. Työporukka on mukava ja ala tuntuu omalta. Lisäksi työllä on suuri merkitys sairaalan kokonaisuudessa – omasta panoksestaan voi olla ylpeä.

”Tykkään työstäni ja tänne on kiva tulla joka päivä”, Hellberg kertoo.

Hellberg suosittelee välinehuoltajan työtä henkilöille, jotka ovat luonnostaan tarkkoja ja huolellisia. Myös miehet ovat löytäneet tiensä perinteisesti naisvaltaiselle alalle. Työssä tarvitaan tietoteknisiä taitoja, koska kaikki työvaiheet kirjataan Gemini-tietojärjestelmään. Osittain työ on fyysisesti raskasta, vaikka kaikkein raskaimmat nostot tehdäänkin robotin avulla. Myös tietty määrä paineensietokykyä tarvitaan. Kiire aiheuttaa painetta, joka ei jakaudu tasaisesti kaikille päiville. ”Lopulta tämä on asiakaspalvelutyötä, ja viime kädessä potilas on meidänkin asiakkaamme”, Hellberg toteaa.

INFEKTIOIDEN TORJUNTA SUUN TERVEYDENHUOLLOSSA

Välinehuoltajat ovat tärkeä osa suun terveydenhuollon hoitoketjua.

Oralin hygieniakoordinaattori Dani Duong varmistaa vastaanottojen hyviä hygieniakäytäntöjä yhteistyössä vastaavan hammashoitajan ja lääketieteellisen päällikön kanssa. Duongin päävastuualueena ovat asemien välinehuollot. Työhön kuuluu esimerkiksi välinehuollon laitteiden laadunvarmistuksen ohjeistus ja dokumentointi. Lisäksi Duong suunnittelee välinehuoltajien ja välinehuollon perehdytyspohjia sekä välinehuoltajien koulutusta.

”Välinehuoltajat tekevät tärkeää työtä infektion torjunnassa”, Duong toteaa. ”Vaikka siviilissä luullaankin, että välinehuoltaja toimii urheilijoiden taustajoukoissa ja huoltaa esimerkiksi luistimia.”

Asiantuntijat osana potilaan hoitoa

Suun terveydenhuollossa on käytössä kymmeniä erilaisia instrumentteja, kuten poranteriä, juurihoitoneuloja ja ultraäänikärkiä. Oralin välinehuoltajat huolehtivat suun terveydenhuollon instrumenteista ja tuottavat potilaan hoitoa varten puhtaita, desinfioituja ja steriloituja välineitä viranomaisten – kuten THL:n ja Valviran – ohjeiden mukaan. Erilaisten suositusten ja EU-standardien lisäksi toimintaa ohjaavat Oralin sisäiset laatu- ja omavalvontaohjeistukset ja periaatteet. Välinehuollon henkilöstö osallistuu välillisesti potilaan hoitoon, ja tarkkojen hygieni- ja työturvallisuussäädösten noudattaminen on elintärkeää. Infektion torjunnan asiantuntijoilta edellytetäänkin oman alansa koulutusta ja aseptista osaamista.

Itsenäistä ja vastuullista työtä

Yksityisen sektorin suun terveydenhuollon välinehuoltajat työskentelevät kahdessa vuorossa – aamu- ja iltapäivävuorossa. Jokaisessa vuorossa käsitellään instrumentteja, mutta kaikissa vuoroissa ei ole välinehuoltajaa. Oralilla on lähes 70 toimipistettä, ja pienemmissä yksiköissä työstä huolehtii hyvin koulutettu ja tehtäviin huolellisesti perehdytetty hammashoitaja. Oralilla välineet huolletaan yksikön sisällä.

”Jokaisessa toimipisteessämme on oma välinehuoltopiste”, Duong kertoo. ”Tämä mahdollistaa muun muassa sen, että instrumentit päästään huoltamaan välittömästi toimenpiteiden jälkeen ja huollon läpimenoaika on nopea.”

Välinehuoltolaitteistoon kuuluvat esimerkiksi ultraäänilaitte, pesu- ja desinfiointikone ja autoklaavi höyrysterilointia varten. Huoltoprosessin läpimeno kestää noin kolme tuntia. Huolletut instrumentit varastoidaan hoituhuoneeseen seuraavaa käyttökertaa varten.

”Instrumentit pakataan valmiiksi erilaisiin kokoonpanoihin”, Duong kertoo. ”Meillä on muun muassa omat tarjottimet leikkauksille ja juurihoidolle.”

Oralissa työskentelee yli 20 välinehuoltajaa. Useimmiten he työskentelevät toimipisteissään itsenäisesti, ja kokemusten vaihto sujuu intra-kanavissa, kuten välinehuoltajien keskustelufoorumilla.

”Järjestämme verkon yli myös koulutuksia”, Duong kertoo. ”Erilaisia tapoja kommunikoida ja vaihtaa ajatuksia kehitetään jatkuvasti.”

”Välinehuolto on suun terveydenhuollon kriittinen taustaprosessi, joka ei toimiessaan juuri näytkäydy asiakkaalle. Hammaslääkäri käyttää työssään joka päivä valtavan määrän erilaisia instrumentteja, joita tarvitaan pieneenkin toimenpiteeseen useita. Tavallisin on suupeili, jolla katsotaan asiakkaan suuhun ja tutkitaan hänen hampaitaan. Lisäksi eri puolella hammasta käytetään erilaisia välineitä erilaisiin toimenpiteisiin hammaskiven poistosta hammasimplantin asentamiseen. Potilaskäynnin aikana asiakkaan suussa käy helposti kymmenen erilaista instrumenttia, joista jokainen on käytön jälkeen huollettava. Usein instrumenteilla tehdään kajoavia toimenpiteitä, jolloin aseptiikkatasovaatimus on tiukka. Instrumenttien korkea hygieniataso on tässä työssä ehdottoman tärkeä. Ammattitaitoinen välinehuolto sujuu kitkattomasti ja tuottaa huippulaatuisia instrumentteja nopeasti ja luotettavasti.”

Janne Ryhänen
suu- ja leukakirurgian
erikoishammaslääkäri

Humipakkaamisen aikakausi on alkanut välinehuollossa!

Kemikaaliton ratkaisu käytettyjen
instrumenttien esikäsittelyyn ja
turvalliseen kuljettamiseen.

Humipak ehkäisee
mikrobien leviämistä
pussin ulkopuolelle!

kun hoitotulokset ratkaisevat

Steripolar

Puh. 09 417 606 00

www.steripolar.fi

ISO 9001:2015 ISO 14001:2015

Suomen Välinehuolto

– alan ainut yksityinen

1. Mitä välineitä ja instrumentteja

Suomen Välinehuollossa prosessoidaan?

Lääkäri- ja terveysasemien sekä suun terveydenhuollon välineistöä, sairaalainstrumentaatiota ja laboratoriovälineistöä.

2. Miten Suomen Välinehuolto eroaa muista välinehuolloista?

Meillä ei ole omaa sairaala- tai lääkärikeskustointia, vaan olemme erikoistuneet ainoastaan välinehuollon toteutukseen, joka on meidän ydinosaamistamme. Kaikki meille huollettavaksi saapuvat instrumentit tulevat asiakkailta, jotka ovat halunneet ulkoistaa välinehuoltonsa toteutuksen juuri meille. Laatu on ensiarvoisen tärkeää, sillä asiakkuudet perustuvat korkeaan laatutasoon.

3. Millainen työnantaja Suomen Välinehuolto on, ja miksi juuri teille halutaan töihin?

Olen todennut meidän olevan alan paras työnantaja – siihen ainakin vahvasti pyrimme! Meillä on todella lämminhenkinen työyhteisö, jossa välinehuoltajat jakavat kollegiaalista tukeaan ja asiantuntemustaan toisilleen. Uskon, että halu kehittyä ja työskennellä muiden alasta yhtä motivoituneiden ihmisten kanssa ovat tärkeimpiä motiiveja hakea juuri meille.

Kiinnitämme paljon huomiota työhyvinvointiin ja työssäjaksamiseen. Meillä on melko matalan hierarkian työyhteisö, jossa keskustellaan avoimesti kehitettävistä asioista, ja pyrimme nopealla sykkeellä reagoimaan, jos jokin asia vaatii muutosta. Työajat ovat arkisin klo 6 ja 23 välillä. Teemme aina viikon samaa vuoroa, yö- tai viikonloppuvuoroja ei ole. Yksityisellä puolella myös palkkaus voi olla yksi motivoiva tekijä.

Suomen Välinehuolto on vuodesta 2008 asti toiminut Suomen ainoa yksityinen välinehuoltokeskus, joka palvelee asiakkaitaan Helsingin ja Kaarinan toimipisteistään käsin. Yrityksen toimitusjohtaja *Taru Mattila* kertoo, minkälaista välinehuolto on yksityisellä puolella.

4. Mitä tulevaisuuden suunnitelmia Suomen Välinehuollolla on?

Meillä on toiminnanohjausta tukeva ääniohjausjärjestelmä, joka keskustelee välinehuoltajan kanssa suomeksi. Tarkoituksemme on lisätä entisestään kyseisen tekoälyteknologian käyttöönottoa tuotannon eri vaiheissa.

Välinehuollon ulkoistaminen on ollut viime vuosina kasvava trendi niin yksityisellä kuin julkisellakin puolella. Suomen Välinehuollon suunnitelmissa on seuraavan kahden vuoden aikana perustaa kolmas toimipiste Tampereelle, jotta pystymme parhaalla mahdollisella tavalla vastaamaan kysyntään myös tulevaisuudessa.

Välinehuollon rinnalla myös vuokrainstrumenttien kysyntä on kasvanut, ja aiommekin laajentaa tulevaisuudessa myös tätä palvelualueetta. Välinehuollon ulkoistamisen yhteydessä asiakkaan on luonnollista luopua myös resurssista, joka menee instrumenttien hankintaan ja tilauksiin sekä mm. käyttöiän ja kunnon seurantaan. Vuokrainstrumentit, joista maksetaan ainoastaan edullista kuukausivuokraa, ovat tarjonneet monille asiakkaillemme helpon tavan käynnistää uusi toiminta tai kasvattaa hallitusti olemassa olevaa toimintaa ilman suuria investointikuluja tai hankintojen kilpailutusprosessia.

Seuraaviin SFS:n käsikirjoihin on tiivistetty standardien tärkeimmät asiat välinehuoltajien näkökulmasta:

- SFS-Käsikirja 134 Terveystenhuollon laitteet ja tarvikkeet. Sterilointi.
- SFS-Käsikirja 142-1 Terveystenhuollon laitteet ja tarvikkeet. Pesu ja desinfiointi. Osa 1: Välinehuoltajan käsikirja
- SFS-Käsikirja 142-1 Terveystenhuollon laitteet ja tarvikkeet. Pesu ja desinfiointi. Osa 2: Pesu- ja desinfiointikoneita koskevat standardit.

STANDARDIT VÄLINEHUOLLOSSA

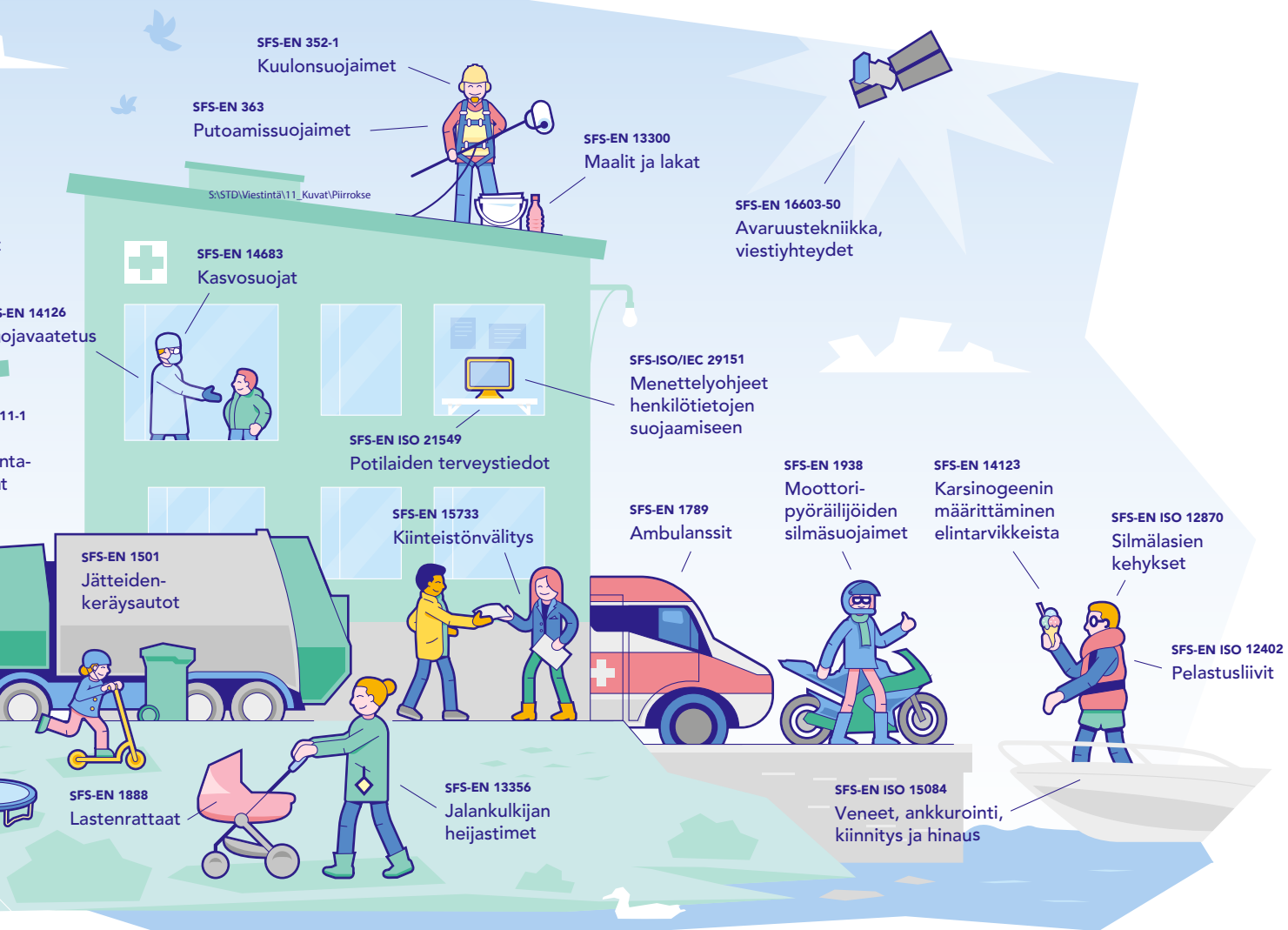
Standardien tavoitteena on lisätä yhteensopivuutta, laatua, sujuvuutta ja turvallisuutta.

TEKSTI: SUVI PASANEN, LÄHDE: SFS.FI-SIVUSTO, KUVAT: SFS JA YTL

Standardi on kansallinen, eurooppalainen tai kansainvälinen asiakirja, joka sisältää suosituksia, ohjeita tai vaatimuksia tietystä aiheesta. Standardeista löytyvät hyvät käytännöt laitteiden valmistukseen, testaukseen, käyttöön ja huoltoon. Valtaosa standardeista on kansainvälisiä. On helpompaa viedä tuote tai palvelu ulkomaille, kun se noudattaa kansainvälisiä standardeja. Standardien käyttäminen on vapaaehtoista. On kuitenkin mahdollista, että viranomaiset näkevät joidenkin standardien käytön niin hyödylliseksi, että sitä suositellaan. Myös organisaatiot voivat edellyttää joidenkin standardien käyttöä.

Standardien syntyminen

Kuka tahansa henkilö tai mikä tahansa yhteisö voi huomata tarpeen uudelle standardille ja tehdä standardialoitteen. Kun aloite on hyväksytty, standardin kirjoitus aloitetaan eurooppalaisessa tai kansainvälisessä työryhmässä. Standardiluonnos lähetetään tärkeimmille sidosryhmille kuten valmistajille, maahantuojille tai viranomaisille. Standardiehdotukset ovat nähtävillä myös SFS:n lausuntopyyntöportaalissa, jossa kuka tahansa voi kommentoida niitä. Kun standardiehdotus on hyväksytty, se vahvistetaan ja siitä tulee standardi. Suomessa SFS toimii standardisoinnin keskusjärjestönä. Käytännön standardi-

SFS-merkintä kertoo, standardi on vahvistettu Suomessa. EN-merkintä kertoo vahvistuksesta eurooppalaiseksi standardiksi. ISO-merkintä tarkoittaa, että kyseessä on myös maailmanlaajuisesti vahvistettu standardi. Kirjainyhdistelmien jälkeen tuleva standardin numero yksilöi standardin tarkemmin. Vuosiluku kertoo standardin vahvistamisvuoden.

sointityötä tehdään SFS:n ja eri toimialoja edustavien toimialayhteisöjen standardisointiryhmissä. Yhteinen Toimialaliitto (YTL) on yksi SFS:n toimialayhteisöistä ja se vastaa mm. lääkinnällisten laitteiden ja terveys- ja hyvinvointipalvelujen standardisoinnista Suomessa

Välinehuollon standardit

On olemassa muutamia tunnettuja standardeja – esimerkiksi paperikoot A3, A4, A5 ovat kaikille samankokoisia ja pistotulppa sujahtaa helposti pistorasiaan, koska niiden mitat on määritelty standardeissa. Sterilointilaitteille on olemassa omat standardinsa, joissa esitetään laitteen tekniset vaatimukset ja testausmenetelmät. Välinehuoltajien on hyvä tietää, mitä heiltä odotetaan laitteen asennuksen, käyttöönoton ja validoinnin suhteen. Standardeja tehdään yhä enemmän myös palveluille. Palvelustandardeja on laadittu jo mm. kiropraktikoille, kirurgeille ja kosmetologeille.

Tarkoitus on suojella kuluttajaa ja antaa palvelun laadulle vähimmäistaso. Suomesta puuttuu vielä välinehuoltoon tarkoitettu palvelustandardi tai standardi, jossa kuvattaisiin, mitä välinehuollossa pitäisi tapahtua. YTL:n standardisointiryhmässä on noussut useasti esille mahdollisen standardin laatiminen välinehuoltajille. Olemassa on ohjeita, mutta ne ovat paikkakohtaisia ja vaihtelevat paljon. Välinehuoltajat hyötyisivät yhteisistä säännöistä, jolloin työpaikan vaihduttua työhön oppiminen olisi nopeampaa. Standardin avulla voisi mm. määritellä standardisoituja instrumenttisettejä yleisimpiin leikkauksiin. Tällaisen standardin laadinta on mahdollista, jos siihen löytyy halua. YTL voi perustaa työryhmän, johon kutsutaan toimijoita eri näkökulmista. Halukkaat organisaatiot voivat sitten aloittaa standardin kirjoittamisen. YTL ohjaa ja varmistaa, että standardi laaditaan SFS:n ohjeiden mukaisesti.

LÄÄKINNÄLLISTEN LAITTEIDEN UUSI DIREKTIIVI

Potilasturvallisuus parantuu MD- ja IVD-asetusten myötä. Siirtyminen EU-direktiiveistä MD- ja IVD-asetuksiin yhdenmukaistaa terveysteknologian sääntelyä koko EU-alueella.

TEKSTI: ANTTI JÄRVENPÄÄ, SAILAB – MEDTECH FINLAND RY

Terveysteknologisilla ratkaisuilla on aina lääketieteellinen käyttötarkoitus. Koska lääkinnällisillä laitteilla ja niiden käytöllä on suuri merkitys ihmisten terveydelle ja jopa hengissä säilymiselle, on laitteiden turvallisuuden voitava luottaa. Tästä syystä terveysteknologiaa on jo entuudestaan säännelty tiukasti, mutta uudet EU-asetukset tiukentavat vaatimuksia entisestään. Laajan sääntelyuudistuksen tavoite on entistä parempi potilasturvallisuus ja laatu.

Nykyiset lääkinnällisiä laitteita koskevat EU-direktiivit on saatettu voimaan kansallisella lainsäädännöllä – Suomessa TLT-lailla. MD- ja IVD-asetukset ovat sellaisenaan sovellettavaa lainsäädäntöä, ja ne koskevat kaikkia EU:n jäsenmaita. Asetukset yhtenäistävät jäsenmaiden toimintatapoja, vaikka tietyistä kohdista voidaankin päättää kansallisessa lainsäädännössä. Suomen nykyistä TLT-lakia ollaan muuttamassa asetusten siirtymäaikojen tarpeisiin. Lisäksi valmisteilla on lääkinnällisistä laitteista uusi laki, jossa säädetään sellaisista yksityiskohdista, jotka EU-asetukset jättävät kansallisen lainsäädännön piiriin.

Miten lääkinnällisten laitteiden sääntely vaikuttaa potilasturvallisuuteen?

Sääntelyn avulla potilaat ja terveydenhuollon ammattilaiset voivat luottaa siihen, että heidän käyttämänsä laitteet ovat kulkeneet tiukan seulan lävitse ja todettu turvallisiksi. Yksilöllisten laitetunnisteiden eli UDI-tunnisteiden avulla laitteita voidaan jatkossa tunnistaa ja jäljittää entistä helpommin. Tämä tehostaa valvontaa ja korjaavien toimenpiteiden kohdistamista, vähentää lääketieteellisiä virheitä sekä helpottaa väärennetyjen laitteiden torjuntaa. Laitteita koskeva sääntely takaa monin paikoin potilasturvallisuuden, vaikka turvallisuuden vaikuttavat tietysti myös esimerkiksi laitteiden asianmukainen käyttö ja puhdistus. Laitteiden turvallisuuden takaaminen edellyttää luonnollisesti myös valmistajan määrittelemän käyttötarkoituksen sekä käyttö- ja huolto-ohjeiden noudattamista.

MD- ja IVD-asetusten myötä sääntelyn soveltamisala laajenee, laitteiden luokittelu kiristyy, kliinisen arvioinnin vaatimukset kasvavat, vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt tiukentuvat, laitteiden tunnistaminen ja jäljitettävyyys parantuvat sekä laitteiden elinkaaren hallinta markkinavalvonta vahvistuvat.

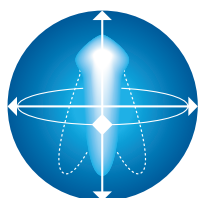

Sailab – MedTech Finland on terveys-
teknologiayritysten edunvalvontajärjestö,
jonka tavoitteena on, että potilaille ja
terveydenhuollon ammattilaisille tarjotaan
turvallisia, laadukkaita ja innovatiivisia
terveysteknologian ratkaisuja. Sailab on
mukana kehittämässä suomalaista sosiaali-
ja terveydenhuoltoa sekä vaikuttamassa
lainsäädäntöön ja toimialan kehittymiseen.
Lue lisää MD- ja IVD-asetuksista osoitteessa
www.sailab.fi.

Lääkinnällisten laitteiden sääntely välinehuolto-organisaatioissa

EU-asetusten siirtymäaikoina markkinoilla voi olla sekä EU-asetusten että väistävien EU-direktiivien mukaisesti hyväksytyjä laitteita. Siirtymäaikojen takia välinehuoltajat voivat nähdä työssään samaankin käyttötarkoitukseen tarkoitettuja tuotteita, joissa osassa on UDI-tunniste ja osassa ei. Tästä ei kannata hämmentyä.

Sääntelyyn liittyen Euroopan komissio on julkaissut eurooppalaisen lääkitinnällisten laitteiden tietokannan eli EUDAMEDin. Tietokantaan koottava tieto on vapaasti myös välinehuoltajien käytössä, mikäli he tahtovat esimerkiksi lisätietoja käsittelemistään laitteista ja tarvikkeista. Myös potilaat voivat käyttää EUDAMEDia, jos he ovat kiinnostuneita saamaan lisätietoja laitteista, joita heidän hoidossaan käytetään.

ORTOMAT HERPOLA

**Puolet työstä on tehty, kun pihdit tulevat
kasetissa välinehuoltoon!**

Hu-Friedyn Full DIN Ortho -sterilointikasetit
www.ortomat-herpola.fi

MITEN KOULUTTAUTUA VÄLINEHUOLTAJAKSI?

Välinehuoltoalan perustutkinto.

Välinehuoltajaksi kouluttautuvat suorittavat välinehuoltoalan perustutkinnon. Alalla työskentelee myös runsaasti välinehuollon ammatti- ja erikoisammattitutkinnon suorittaneita välinehuoltajia.

Koulutus soveltuu henkilöille, jotka ovat kiinnostuneita tarkkuutta vaativasta työstä välinehuollon erilaisissa työtehtävissä. Hyvä välinehuoltaja on yhteistyötaiteinen, palveluhenkinen ja vastuullinen. Fyysisen ja henkisen terveyden lisäksi välinehuoltaja tarvitsee hyvät käden hienomotoriset taidot ja hyvän käsien ihon terveyden sekä halun oppia alan tietotekniikkaa ja teknologiaa.

Välinehuoltajien työtilanne on hyvä ja työllistymismahdollisuudet monipuoliset. Koulutuksen tavoitteena on, että opiskelijat saavat laaja-alaiset työelämävalmiudet.

Tutkinnon rakenne

Välinehuoltoalan perustutkinto muodostuu ammatillisista tutkinnon osista ja yhteisistä tutkinnon osista. Ammatillisen perustutkinnon laajuus on 180 osaamispistettä.

VÄLINEHUOLTOALAN PERUSTUTKINTO SISÄLTÄÄ:

Pakolliset tutkinnon osat, jotka sisältävät koko välinehuollon perus prosessin: välineiden puhdistamisen, desinfioinnin, pakkaamisen ja steriloinnin sekä niihin liittyvät infektioiden torjunnan ja toiminnan ohjauksen näkökulmat.

Valinnaiset tutkinnon osat, jotka tuovat lisäosaamista perustutkinnon suorittaville työelämän tarpeiden mukaisesti.

Yhteiset tutkinnon osat ovat kaikille perustutkinnolle yhteisiä, ja antavat perustutkinnon suorittajalle jatko-opinto kelpoisuuden.

Välinehuoltajan perusopintojen laajuus on 180 osaamispistettä. Koulutuksen suunniteltu kesto on noin 1,5-2,5 vuotta.

Taitotalo kouluttaa VÄLINEHUOLLON ja ASEPTIIKAN AMMATILAISIA

Välinehuoltajan työ on infektioiden torjuntaa. Työtä ohjaavat eettiset, hygieeniset ja aseptiset periaatteet. Taitotalossa voit kouluttautua välinehuollon, aseptiikan ja hygienian ammattilaiseksi.

Välinehuoltajaksi valmistut suorittamalla **välinehuoltoalan perustutkinnon**.

Jos haluat laajentaa jo olemassa olevaa ammattitaitoasi, voit opiskella Taitotalossa myös välinehuoltoalan perustutkinnon yksittäisiä tutkinnon osia, kuten **terveydenhuollon logistisia palveluita tai välinehuoltoa suun terveydenhuollossa**.

Tarjoamme tutkintojen ja kurssien lisäksi yritysten tarpeiden mukaan räätälöityä, laadukasta ja vaikuttavaa koulutusta.

Taitotalo syntyi, kun AEL ja Amiedu yhdistivät voimansa 1.1.2020.

Koulutamme rohkeita työelämän osaajia, jotka pitävät yhteiskunnan pyörät pyörimässä.

**Taitotalo
= AEL + Amiedu**

TAITOTALO

www.taitotalo.fi
asiakaspalvelu@taitotalo.fi

SUOMEN VÄLINEHUOLTAJAYHDISTYS RY

Suomen Välinehuoltajayhdistys ry on välinehuoltajien ammatillinen järjestö, joka on perustettu vuonna 1981.

- Ylläpidämme ja edistämme välinehuoltajien ammatillista osaamista.
- Tiedotamme välinehuoltoon liittyvistä ajankohtaisista asioista.
- Edistämme välinehuoltajien valtakunnallista ja kansainvälistä verkostoitumista.
- Lisäämme välinehuollon tunnettuutta.
- Kehitämme suomalaisen välinehuollon laatua muun muassa järjestämällä erilaisia koulutuksia.
- Valvomme jäsentemme etuja.
- Seuraamme alan standardisointia.
- Annamme viranomaislausuntoja.
- Jaamme stipendejä.

Jäsenet osallistuvat
koulutuksiimme
tuntuvasti alennettuun
hintaan!

- Välinehuollon valtakunnalliset koulutuspäivät
- Dental - suun terveydenhuollon välinehuollon koulutuspäivä

Miele

Group
Member

Miele Oy
(09) 875 97500

miele.fi/professional
steelcogroup.com

SUOMEN VÄLINEHUOLTAJAYHDISTYS RY:N JÄSENEKSI!

Ammattikunnan arvostus lähtee ammattilaisista itsestään.
Järjestäytyminen kannattaa – joukossa on voimaa!

Yhdistykseen jäsenyyttä voivat hakea välinehuolto-työtä tekevät henkilöt sekä muut välinehuollosta kiinnostuneet. Opiskelijajäseneksi voidaan hyväksyä henkilö, joka on suorittamassa välinehuoltoalan tutkintoa ja eläkeläisjäseneksi henkilö, joka on jäänyt eläkkeelle välinehuoltajan tehtävistä. Kannatusjäseneksi voidaan hyväksyä yksityinen henkilö tai oikeuskelpoinen yhteisö, joka haluaa tukea yhdistyksen tarkoitusta ja toimintaa.

Jäsenyyttä voi hakea helposti
verkossa osoitteessa
[www.valinehuoltajayhdistys.fi/
jasenyys](http://www.valinehuoltajayhdistys.fi/jasenyys).

KEBOMED

Endoskooppien puhdistus- ja säilytysratkaisut

- Pesukoneet
- Kuivauskaapit
- Kuljetusratkaisut
- Taipuisien endoskooppien esipuhdistuspöydät
- Kirurgisten instrumenttien painehuuhtelu- ja ultraäänipesupöydät

www.kebomed.fi

SUOMEN VÄLINEHUOLTAJA YHDISTYS RY

www.valinehuoltajayhdistys.fi

B. BRAUN
SHARPING EXPERTISE

Nyt instrumenteille
tarvitsee tehdä vähemmän
manuaalista esipuhdistusta.
SQ.line-instrumenttien
huolellinen puhdistus on
yksinkertaisempaa ja
tehokkaampaa.

AESCULAP® SQ.line®
UUDET ORTOPEDISET INSTRUMENTIT

B. Braun Medical Oy | www.bbraun.fi